

Analiza textului

Menținându-se demersul analitic în stabilirea blocurilor sintactico-semanticale ale textului, observăm existența a două astfel de blocuri (ce corespund primei, respectiv celei de-a doua strofe). Se remarcă menținerea raportului spațial aici – acolo / realitate exterioară – realitate interioară, coordonata temporală fiind extinsă (acum și atunci → continuitate).

Cuvântul-cheie al poeziei (semnul central) este *plumb*. Pornind de la sensul denotativ al cuvântului "metal alb-cenușiu, greu", ajungem la paradigma conotativă a semnului:

metal → rece → moarte
cenușiu (gri) → spleen
greu → contraforță → eșec

Se remarcă, de asemenea, transformarea cuvântului în simbol poetic, o sinestezie:

metal → rece → tactil
cenușiu → vizual
greu → contraforță

În asociere cu alte semne se creează simboluri poetice complexe (metafore):

flori de plumb → devalorizare (anularea sensurilor conotative pozitive ale cuvântului *flori* – puritate, frumusețe – prin asociere cu semnul central *plumb*; substituția cu valori conotative negative).

sicrie de plumb → eșec existențial (asociere între semele cu conotație negativă ale ambelor semne ⇒ conotația de eșec existențial întrucât semnul *sicriu* include în paradigma sa semnul moarte, iar moartea este unul dintre momentele existenței).

coroane de plumb → eșec existențial și devalorizare prin asocierea celor două semnificații anterioare (cuvântul *coroane* este asociat semantic atât semnului *floare*, cât și valorii *moarte*).

amorul de plumb → eșec erotic (anularea conotațiilor pozitive ale cuvântului *amor* prin asociere cu semnul central *plumb*; v. asocierea *dormea întors* cu care se află în relație această metaforă).

aripile de plumb → eșec existențial (anularea sensurilor conotative pozitive ale cuvântului *aripi* ce include în paradigma sa zborul – seme: eliberare, înălțare – prin

asociere cu semnul central *plumb* și mai ales cu semul său greu $\Rightarrow$ imposibilitatea zborului, eșec).

Prin așezarea simetrică a cuvântului *plumb* în text, se realizează două triunghiuri identice (imagine ce trimite la reflectare în oglindă, de unde ideea că realitatea exterioară devine o reflectare a realității interioare), care trimit la ideea de captivitate a eului poetic într-o realitate confuză (exterior $\rightarrow$ interior, interior $\rightarrow$ exterior)

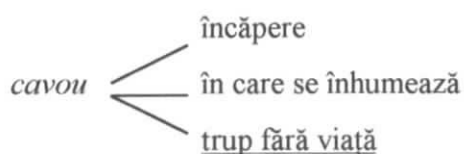
Textul este dominat de semne cu relevanță deosebită. Verbul *a dormi* (sens denotativ "a se găsi în stare de somn") are ca sens conotativ evadarea din realitate, moarte, eșec. În prima strofă acest verb se află la persoana a treia, plural, cu valoare generalizatoare – *dormeau* (prin asociere cu adverbul *adânc* $\Rightarrow$ moarte), iar în strofa a doua la persoana a treia singular, cu valoare de restrângere a sferei semantice, de particularizare – *dormea* (prin asociere cu adjectivul *întors* $\Rightarrow$ eșec). Această restrângere a sferei semantice trimite din nou la aceeași reflectare a realității interioare în realitatea exterioară, dar și invers, reflectarea realității exterioare în realitatea interioară.

Aceeași restrângere se remarcă în cazul altor semne, dar prin substituție semantică:

cavou $\rightarrow$ *mort*

vânt $\rightarrow$ *frig*.

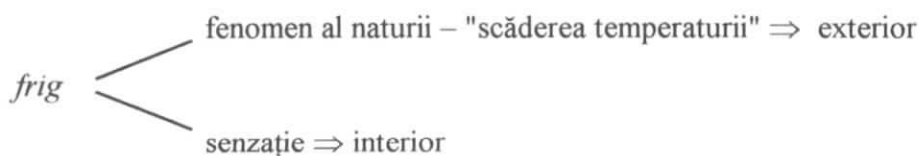
Un caz al primei substituții se pornește de la paradigma semantică a cuvintelor:

mort – trup fără viață

În al doilea caz, substituția se realizează asemănător:

vânt – *frig* = fenomene ale naturii $\Rightarrow$ exterior

Rezultă o trecere (reflectare) de la realitatea exterioară la cea interioară.

Unele semne sintagmatice au relevanță în constituirea motivelor poetice. Astfel, *stam singur* trimite la motivul solitudinii (prin reluare și așezare simetrică în cele două strofe devine motiv central, alături și în relație cu celălalt motiv central ce reiese din simbolurile stabilite: moartea).

Punctele de suspensie dobândesc în text relevanțe semantico-simbolice, prin sugerarea stării de spaimă, iar prin așezarea simetrică a acestora în strofa a doua, așezare din care rezultă un triunghi, ele se subordonează (accentuează) acea sugestie a captivității, în acest context asocierea lor cu spaima fiind evidentă.

Scheletul ideatic al textului poate fi rezumat astfel: eul poetic resimte eșecul existențial, se simte captiv într-un spațiu exterior reflectat de starea sufletească (realitatea interioară), iar singurătatea determină spaima într-o atmosferă dominată de moarte și. Această realitate este continuă, eșecul pare definitiv. Acest fapt este relevat prin reluarea verbului la indicativ imperfect precedat de conjuncția și – *și era* – precum și prin faptul că aproape toate verbele textului se află la același timp: *dormeau, stam, scârțâiau, dormea, atârnav*; doar un verb se află la perfect compus: *am început*, sugestie a încercării de evadare, și altul la conjunctiv *să strig*. Acest ultim verb trimite la motivul nevrozei prin asocierea semantică a verbului a striga cu "dezechilibru afectiv", dar fiind aflat la modul conjunctiv, modul dorinței, accentuează sensul de încercare anterior, deci nevroza pare ea însăși o modalitate de evadare, prin încercarea de schimbare a realităților prezentate. După cum am arătat, însă, aceasta nu este posibilă.